

NOVÁ RADNICE
THE NEW CITY HALL

PRA
HA
PRA
GUE
PRA
GA
PRA
G

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1, Česká republika
e-mail: info@praha.eu
www.praha.eu

PRA
HA
PRA
GUE
PRA
GA
PRA
G

NOVÁ RADNICE

Budova vznikla na základě rozhodnutí Rady královského hlavního města Prahy, která nejprve vypsalala v r. 1899 soutěž na vybudování mohutného radničního komplexu, který by nahradil dosavadní radnici, celý tzv. Špalíček. V roce 1904 byla vypsaná druhá soutěž na základě nového stavebního programu, v němž byl oddělen blok vlastní Staroměstské radnice od nového staveniště mezi ulicemi U radnice, Linhartskou, Platněrskou a Mariánskou náměstím. Vítězem soutěže byl v r. 1905 vyhlášen architekt Osvald Polívka, který je také autorem pražského Obecního domu.

Nová radnice byla dokončena v r. 1912. Vnitřní členění budovy bylo dáno účelem – nová budova měla sloužit především pro finanční orgány města – zejména berní úřad, kterému byla vyčleněna velkolepá dvorana se skleněným zastřešením v úrovni prvního podlaží. Dvorana a přilehlé kóje i kanceláře byly vybaveny kancelářským nábytkem amerického typu (celá tato úprava až na nevelké pozůstatky zanikla při pozdějších úpravách). K dalšímu vybavení budovy patřily tři velké trezory s pancéřovými stěnami a stropy a především systém moderních zdvižů. Tvořil jej tlačítkový osobní výtah po levé straně vestibulu a dva paternosterové elevátory, každý o dvanácti otevřených kabinách. Paternostery tu byly použity v Praze poprvé. Objekt Nové radnice má obdélníkový tvar se zaoblenými rohy a zabírá plochu 3 350 m², je podsklepený a má čtyři podlaží. Konstrukci tvoří až se dvou třetin celé stavby železobetonový skelet.

Secesní budova byla vzhledově přizpůsobena blízkým monumentálním stavbám – Klementinu a Clam – Gallasově paláci. Hlavní vstup zdobí reliéfní plastiky od Stanislava Suchardy symbolizující břímě společné práce. Další znázorňuje užitek, jaký obec poskytuje jedincům školstvím, vědou a humanitou. Reliéf nad vchodem zobrazuje ochranu městského pokladu. Kamenný znak města Prahy nad vstupem na balkon drží Suchardova dívčí polopostava. Na obou koncích kovového zčásti zlaceného balkónového zábradlí jsou figurální sousoší Josefa Mařátky s náměty Síly a Vytrvalosti. Alegorické postavy Ušlechtilosti a Skromnosti na hlavní římsě vlevo od vchodu jsou od stejného sochaře. Alegorie Revize a Účetnictví na opačné straně proti Clam – Gallasovu paláci jsou dílem Stanislava Suchardy. V nikách zařiznutých do nároží hlavního průčelí stojí nadživotní figurální sochy Ladislava Šalouna – Železný rytíř, k němuž se váže legenda, a Rabi Löw, který vytvořil a oživil legendární hliněného muže Golema.

Trojdílnými kovovými dveřmi lze projít do vestibulu krytého imitovanou kupolovitou klenbou a odtud vystoupit po schodišti do bývalé bankovní dvorany, dnes zasedací síně zastupitelstva. Do dnešních dnů se v Nové radnici zachovala řada cenných uměleckořemeslných detailů v interiérech, zejména na schodištích, chodbách a zasedací síni zastupitelstva.

Svému původnímu účelu sloužila Nová radnice až do roku 1945. Poté, co byla v květnovém povstání poškozena Staroměstská radnice, změnila se z úžitkové úřední budovy městských finančních a stavebních úřadů v oficiální sídlo vedení města. Na přelomu 40. a 50. let zde byly provedeny některé vnitřní stavební úpravy, z nichž nejvýraznější je přeměna dvorany ve velký zasedací sál a také proměna tzv. primátorských salonků ve druhém patře nad hlavním vchodem. Byl také odstraněn oběžný výtah v přední části budovy a nahrazen běžnými výtahy. Druhý paternoster u zadního vchodu byl zachován, jen na konci 70. let ho nahradil modernější.

THE NEW CITY HALL

The building was erected based on a decision of the Council of the Royal City of Prague, which in 1899 first proclaimed a competition for the construction of a massive city hall complex to replace the city hall of the time, called Špalíček. In 1904 a second competition was proclaimed based on a new construction plan in which the Old Town Hall building would be separated from the construction site between the streets U radnice, Linhartská, Platněrská and Mariánské náměstí. In 1905, the winner of the competition was announced as Osvald Polívka, who also designed the Municipal House.

The New City Hall was completed in 1912. The internal organisation of the building was governed by its purpose – the new building was primarily intended for the city's financial authorities, in particular the tax office, which was allotted a grand hall with a glass ceiling at the level of the first floor. The hall and adjoining cubicles and offices were equipped with American-style office furniture. The building was also equipped with three large vaults with armoured walls and ceilings, as well as a system of modern lifts. This latter consisted of a button-operated passenger lift on the left side of the vestibule and two paternoster lifts, each with twelve open cabins. This was the first time paternoster lifts were used in Prague. The New City Hall building has a rectangular shape with rounded corners and occupies an area of 3 350 m². It has a basement and four storeys. Roughly two thirds of the whole structure has a reinforced concrete skeleton frame.

The Art Nouveau building was visually adapted to the nearby monumental buildings. The main entrance is decorated by relief sculptures by Stanislav Sucharda symbolising the burden of working together. The relief above the entrance depicts protection of the city coffers. The stone emblem of the City of Prague above the entrance to the balcony is held by a female semi-figure. At each end of the metal part of the gilded balcony balustrade is a sculpture of figures by Josef Mařátka with the themes of Strength and Endurance. The allegoric figures of Nobility and Humility on the main cornice to the left of the entrance are by the same sculptor. The allegories of Revision and Accounting on the opposite side across from Clam-Gallas Palace are the work of Stanislav Sucharda. In the niches carved out of the corners of the front facade stand statues by Ladislav Šaloun – the Iron Knight and Rabbi Löw, who was to have created and brought to life the legendary clay man, the Golem.

The three-part metal front doors lead into the vestibule from which you can go up the staircase to the former bank hall, today the assembly hall for the City Assembly. To date the New City Hall has retained a number of valuable artistic details in the interiors, on the staircases, in the corridors and in the assembly hall.

The New City Hall served its original purpose up until 1945. After the Old Town Hall was damaged during the May uprising against the Nazis, it changed from an office building for municipal financial and building authorities into the city's official headquarters. At the end of the decade several internal structure modifications were made, the most pronounced of which was the transformation of the financial hall into a large assembly hall, as well as that of the „Mayor's lounges“ in the second storey above the main entrance. The paternoster at the rear entrance was retained.

Pohled na bourané domy uprostřed Mariánské náměstí. Vlevo část Platněrské ulice, vpravo část Linhartské ulice na Starém Městě. Eckert-ateliér / 23. 5. 1908.

View of demolished buildings in middle of Mariánské náměstí. On left part of Platněrská ulice, on right part of Linhartská ulice in Old Town. Eckert-ateliér / 23 May 1908.

Celkový pohled do interiéru domu čp. 2 (Magistrát) - hlavní pokladna na Starém Městě. Kříženecký, Jan / březen 1913. General view of interior of building no. 2 (City Hall) – public treasury in Old Town. Kříženecký, Jan / March 1913.

Pohled na novostavbu domu čp. 2 (Magistrát) na Mariánském náměstí na Starém Městě. Vlevo prázdné prostranství po zboření domů této části Platněrské ulice. V pozadí část kostela sv. Mikuláše. Kříženecký, Jan / březen 1913. View of newly built building no. 2 (City Hall) on Mariánské náměstí in Old Town. On left empty space left by demolished buildings in this part of Platněrská ulice. In background part of St Nicholas Church. Kříženecký, Jan / March 1913.

Pohled na Mariánské náměstí (Linhartská ulice) s kovárnou čp. 130, 132, 133. V pozadí část Klementina s věží. (kol. 1870). View of Mariánské náměstí (Linhartská ulice) with forge buildings no. 130, 132, 133. In background part of Clementinum with tower (around 1870).

Pohled na východní stranu Mariánské náměstí s domem čp. 2 (Magistrát) na Starém Městě. Vpravo Linhartská ulice a část domu čp. 158 na Starém Městě. Kříženecký, Jan / 24. 7. 1914. View of east side of Mariánské náměstí with building no. 2 (City Hall) in Old Town. On right Linhartská ulice and part of building no. 158 in Old Town. Kříženecký, Jan / 24 July 1914.